

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

સત્સંગ વિહાર - ૧ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૧

પ્રશ્નપત્ર - ૧

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૪૦]

૧. આરતીની રચના કયા સ્થળે કરવામાં આવી હતી?
(૧) વડતાલ (૨) કાલવાણી (૩) જુનાગઢ ૧.
૨. આરતીમાં 'પુરુષોત્તમ પ્રગટનું, જે દર્શન કરશે, કાળ કર્મથી છૂટી કુટુંબ સહિત તરશે' પછી કઈ પંક્તિ આવે ?
(૧) નારાયણ સુખદાતા, દ્વિજકુળ તનુ ધારી ૨.
(૨) આ અવસર કરુણાનિધિ, કરુણા બહુ કીધી
(૩) નિત્ય નિત્ય નૌતમ લીલા, કરતા અવિનાશી
૩. વ્યાપકાનંદ સ્વામીએ કોનો જીવ લઈ ઘોડીને જીવતી કરી ?
(૧) માખીનો (૨) મચ્છરનો (૩) પતંગિયાનો ૩.
૪. ચાર વેદોમાં નો ૧ વેદ
(૧) વચનામૃત (૨) શિક્ષાપત્રી (૩) અથર્વ ૪.
૫. જન્મ-મરણના ચક્રમાં જીવ કયો સર્વોત્તમ દેહ ધારણ કરે છે ?
(૧) પશુનો (૨) વૃક્ષનો (૩) મનુષ્યનો ૫.
૬. ઘનશ્યામ નાનપણમાં ક્યાં રહેતા હતા ?
(૧) છપૈયા (૨) અટલાદરા (૩) જેતલપુર ૬.
૭. રામાનંદ સ્વામીએ નીલકંઠવર્ણીને દીક્ષા ક્યાં આપી ?
(૧) જેતલપુરમાં (૨) લોયામાં (૩) પિપલાણામાં ૭.
૮. ધર્મદેવ ઘનશ્યામને નિત્ય શું શીખવતા ?
(૧) માળા (૨) હિંદુ શાસ્ત્ર (૩) તરણકલા ૮.
૯. રાજા વજેસિંહે દરબારમાં લાડુદાનજીને ગાતા સાંભળીને શું કર્યું ?
(૧) નાખુશ થયા (૨) ખુશ થયા અને ઘન આપ્યું ૯.
(૩) ખુશ થયા અને સોનાથી મઢવાનું વિચાર્યું.
૧૦. મૂળજી ભગતે ગામના વૃદ્ધોને શું કરતા જોયાં ?
(૧) ગામના વૃદ્ધો ગામગપાટા કરતા હતા, કોઈપણ ભગવાનનું નામ લેતું ન હતું. ૧૦.
(૨) સર્વે વૃદ્ધો ભગવાનનું નામ સ્મરણ કરતા હતા.
(૩) સર્વે વૃદ્ધો પોતાના પૌત્રોને ભગવાનની વાતો કરતા હતા.

૧૧. સ્વામીબાપાએ સંતના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપ્યો, ત્યારે અંગ્રેજીમાં જવાબ કોણે લખ્યો ?
 (૧) ધર્મચરણ સ્વામીએ (૨) સ્વામીબાપાએ (૩) ટાઇપ કર્યો ૧૧.
૧૨. શિખરબદ્ધ મંદિરમાં થતી દિવસની પહેલી આરતી કઈ ?
 (૧) મંગળા (૨) શયન (૩) રાજભોગ ૧૨.
૧૩. એકાદશી કેટલી રીતે કરી શકાય છે ?
 (૧) ૧ (૨) ૨ (૩) ૩ ૧૩.
૧૪. યોગીજી મહારાજે શેની સ્થાપના કરી ?
 (૧) બી.એ.પી.એસ.ની (૨) બાળમંડળની (૩) કથાવાર્તાની ૧૪.
૧૫. આરતી ઉતારી જ્યોત પર કેટલીવાર પ્રદક્ષિણાની જેમ જળ ફેરવવાનું હોય ?
 (૧) ૧ (૨) ૩ (૩) ૪ ૧૫.
૧૬. ડુંગળી-લસણ અને હિંગ આપણે શા માટે ન ખવાય ?
 (૧) રોગનું કારણ છે. (૨) તે ખોરાક તામસી છે. (૩) તે આપણને મૃત્યુ આપે છે. ૧૬.
૧૭. હિમરાજ શાહ કયા પ્રસંગ દ્વારા સૌ પ્રથમવાર સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સંપર્કમાં આવ્યા ?
 (૧) ગોપાળાનંદ સ્વામીએ માંગેલ ધર્મદા દ્વારા ૧૭.
 (૨) ગોપાળાનંદ સ્વામીની નાડી તપાસતા
 (૩) ગોપાળાનંદ સ્વામીની કથાવાર્તા દ્વારા
૧૮. પુનર્જન્મ પર સંશોધન કરનાર સંશોધનકાર કોણ છે ?
 (૧) આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઈન (૨) ઈઆન સ્ટાવનસન (૩) કોપરનીક્સ ૧૮.
૧૯. એક નીચી જ્ઞાતિના ગરીબ વ્યક્તિને અંતકાળે (મૃત્યુ સમયે) શેના દર્શન થયા ?
 (૧) શ્રીજી મહારાજના કથા કરતા (૨) શ્રીજી મહારાજ રાસ રમતા ૧૯.
 (૩) શ્રીજી મહારાજની મૂર્તિ પીરસતા
૨૦. સ્વામીબાપાની ૧૧મી જન્મજયંતી વખતે ૧૧ દિવસનાં ઉત્સવ દરમિયાન કયા દિવસે સ્વામીબાપાએ નાની સેવા કરી ?
 (૧) છેલ્લા દિવસે (૨) બીજા દિવસે (૩) પાંચમા દિવસે ૨૦.
૨૧. માણસિયો ખુમાણના જીવનમાં નીચેનામાંથી કઈ ઘટના નહોતી બની ?
 (૧) રૂ. ૨ લાખ (૨૦૦,૦૦૦) બચત કરી ૨૧.
 (૨) નોકરીમાં પ્રગતિ મળી (૩) ચોખ્ખો ધર્મદો કાઢતા
૨૨. શ્રીજી મહારાજે ફૂલદોલનો ઉત્સવ કયા સ્થળે ઉજવ્યો હતો ?
 (૧) પંચાળા (૨) સારંગપુર (૩) વડતાલ ૨૨.
૨૩. રાજા વજેસિંહનો દરબાર ક્યાં હતો ?
 (૧) ભાવનગરમાં (૨) અમદાવાદમાં (૩) જામનગરમાં ૨૩.
૨૪. શ્રીજી મહારાજને તેમના ભક્તોએ ચાર લક્ષણથી ઓળખ્યા છે. નીચેનું કયું લક્ષણ તેમનું નથી ?
 (૧) દિવ્ય સ્વરૂપ (૨) સર્વોપરી (૩) વિષ્ણુના અવતાર ૨૪.
૨૫. ૧૦૦ વર્ષ પૂર્વે, ઘનશ્યામ મહારાજની મૂર્તિ કયા ગામમાં પધરાવવાની હતી ?
 (૧) રામપુરા, સુરત (૨) અમદાવાદ (૩) બોચાસણ ૨૫.

૨૬. વાઘરડાંઓને કેટલા દિવસથી ખાવા નહોતું મળ્યું ?
 (૧) ૧-૪ (૨) ૧ (૩) ૨-૩ ૨૬.
૨૭. વર્તમાન ઘરાલ્યા બાદ, ગળામાં શું ધારણ કરવામાં આવે છે ?
 (૧) ફૂલહાર (૨) માળા (૩) બે સેરની કંઠી ૨૭.
૨૮. પૂજામાં કેટલી માળા અને પ્રદક્ષિણા કરવી જોઈએ ?
 (૧) ૬-૧૦ (૨) ૩-૧૧ (૩) ૫-૧૧ ૨૮.
૨૯. બાળસભામાં શું ન કરવું જોઈએ ?
 (૧) સભામાં ભાગ લેવો (૨) અન્ય બાળકને હેરાન કરવા
 (૩) ધ્યાન આપવું. ૨૯.
૩૦. ક્યું શાસ્ત્ર સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનું નથી ?
 (૧) સ્વામીની વાતો (૨) રામાયણ (૩) વચનામૃત ૩૦.
૩૧. વાઘા ખાયરની સર્વે ઉપાધિ ટળી ગઈ. તેમના ભૂંડા સ્વપ્ના અને દુર્ગુણો ટળી ગયા. જ્યારે તેમને....
 (૧) નિરાવરણ સ્થિતિ થઈ (૨) અંતરમાં શાંતિ થઈ (૩) બંને ૩૧.
૩૨. મહંતે નીલકંઠ વર્ણીને મઠમાં રોકવા કેટલા રૂપિયા આપવાનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો ?
 (૧) ૧ રૂપિયો (૨) રૂ. ૫ લાખ (૩) રૂ. ૧ લાખ ૩૨.
૩૩. કોણે શ્રીજી મહારાજને પૂછ્યું કે 'મહારાજ તમે ડાબી બાજુથી જમણી તરફ શા માટે જોયું ?
 (૧) દાદાખાયર (૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી (૩) મુક્તાનંદ સ્વામી ૩૩.
૩૪. સહજાનંદ સ્વામીએ કેટલા વરદાન માંગ્યા ?
 (૧) ૩ (૨) ૨ (૩) ૫ ૩૪.
૩૫. ગાદી સોંપવાના પ્રસંગને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (૧) મંગલા ચરણ (૨) સ્વાગત (૩) પટ્ટાભિષેક ૩૫.
૩૬. કયા દેવ બ્રહ્માંડના સંચાલક નથી ?
 (૧) ગણેશ (૨) વિષ્ણુ (૩) બ્રહ્મા ૩૬.
૩૭. 'આ અમારે રહેવાનું અક્ષરધામ છે.' આ વાક્ય શ્રીજી મહારાજે કોને ઉદ્દેશીને કહ્યું ?
 (૧) ગોપાળાનંદ સ્વામી (૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી (૩) પોતાને ૩૭.
૩૮. પ્રગટ સત્પુરુષ શું છે ?
 (૧) સદ્ગુરુ (૨) સંત (૩) મોક્ષનું દ્વાર ૩૮.
૩૯. મનુષ્ય દેહ પ્રાપ્ત કર્યા પહેલા જીવ કેટલા જાતના દેહ ધારણ કરે છે ?
 (૧) ૩૨ લાખ (૨) ૮૪ લાખ (૩) ૮૬ લાખ ૩૯.
૪૦. ઘનશ્યામના મોટાભાઈનું નામ શું હતું ?
 (૧) રામપ્રતાપભાઈ (૨) ઈચ્છારામ (૩) ધર્મદેવ ૪૦.
૪૧. ઘનશ્યામ પ્રભુના પિતાનું નામ શું હતું ?
 (૧) રામપ્રતાપભાઈ (૨) ધર્મદેવ (૩) ચમરાજ ૪૧.
૪૨. કઈ ગંધથી શ્રીજીમહારાજ દૂર રહે ?
 (૧) પુષ્પ (૨) ડુંગળી-લસણ (૩) અત્તર ૪૨.

૪૩. દિવ્ય દ્વનિ, દિવ્ય પ્રખ્યાશ અને દિવ્ય દર્શનનો ત્રિવેણી સંગમ એટલે શું ?
 (૧) નિત્યપૂજા (૨) આરતી (૩) મંદિર ૪૩.
૪૪. શાસ્ત્રીજી મહારાજે બાંધેલ મંદિર...
 (૧) ઘોલેરા (૨) વડતાલ (૩) ગોંડલ ૪૪.
૪૫. સ્વામીબાપાએ પત્રના જવાબમાં શું લખ્યું : 'Shreeji Maharaj's'
 (૧) Sevak (૨) Guru (૩) Das ૪૫.
૪૬. પ્રમુખસ્વામી મહારાજનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?
 (૧) ૭-૧૨-૧૮૨૧ (૨) ૭-૧૨-૧૯૨૧ (૩) ૭-૧૧-૧૯૨૦ ૪૬.
૪૭. 'કેટલો નફો છોડી રવિસભામાં જવું.' એમ યોગીબાપા કહેતા ?
 (૧) ૩૬,૦૦૦ નો (૨) ૧૦,૦૦૦ નો (૩) ૨૫,૦૦૦ નો ૪૭.
૪૮. ઓથઈ બાદ કયા અષ્ટક બોલવામાં આવે છે ?
 (૧) અનંત કોટિ... (૨) વંદુ શ્રી હરિને... (૩) ઐં સહનાવવતુ ૪૮.
૪૯. મંદિરમાં દાન-ધર્મદો કરવાથી શું થાય ?
 (૧) દ્રવ્યની શુદ્ધિ (૨) દ્રવ્યની વૃદ્ધિ (૩) દ્રવ્યની મુક્તિ ૪૯.
૫૦. સહજાનંદ સ્વામીને ગાદી (ધર્મધુરા) કોણે સોંપી ?
 (૧) રામાનંદ સ્વામી (૨) મુક્તાનંદ સ્વામી (૩) બ્રહ્માનંદ સ્વામી ૫૦.

પ્ર.૨ નીચેના વાક્યો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (X) તેની નિશાની સામેના ખાનામાં કરો.

[૨૦]

૧. વેદોમાં આત્મા - પરમાત્માનું જ્ઞાન હોતું નથી. ૧.
૨. યોગીબાપાએ સંગીત અને સંસ્કૃત પાઠશાળાની શરૂઆત કરી. ૨.
૩. લાડુદાનજીની એક ઈચ્છા હતી કે શ્રીમદ્ ભાગવત કાળા કપડામાં લીંટિલું હોય. ૩.
૪. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થાની દેશ-વિદેશની પ્રવૃત્તિઓ, શાળા-છાત્રાલયોના બાંધકામ-સારસંભાળ તેમજ સંચાલન અને શિષ્યવૃત્તિ દ્વારા શૈક્ષણિક સેવા કરવામાં આવે છે. ૪.
૫. પ્રમુખસ્વામી મહારાજનું બાળપણનું નામ મૂળજી શર્મા હતું. ૫.
૬. ગોપાળાનંદ સ્વામી કહે છે કે સમગ્ર બ્રહ્માંડમાં શ્રીજી મહારાજની ઈચ્છા વિના સૂકું પાંદડું હલવા સમર્થ છે. ૬.
૭. કાવડ એ વાંસનું બનાવેલું વાહક છે. ૭.
૮. શ્રીજી મહારાજ મધરાત્રે તેમના સ્વપ્નમાંથી જાગ્યા અને મુક્તાનંદ સ્વામીને તે સ્વપ્નની વાત કરી. ૮.
૯. દંડવત્ એટલે એક પગે ઊભા રહી, બંને હાથ ઊંચા રાખી માળા કરવી. ૯.
૧૦. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જે અક્ષરબ્રહ્મ છે, તેમનો જન્મ ૧૭ ઓક્ટોબર, ૧૭૮૫ ૧૦.

(વિક્રમ સંવત ૧૮૪૧, આસો સુદ પુનમ) અમદાવાદ, જામનગર જિલ્લામાં થયો હતો.

૧૧. અહિંસા એ હિંદુ ધર્મના ઘણા બધા સિદ્ધાંતોમાંનો એક સિદ્ધાંત છે. ૧૧.
૧૨. ઉત્સવ પછી રામાનંદ સ્વામીએ સૌ ભક્તોને કહ્યું, 'સૌ હવે પછી આ સહજાનંદ સ્વામીની આજ્ઞામાં રહેજો. મેં ડુગડુગી વગાડી લીધી. મારું કામ હવે પૂરું થયું.' ૧૨.
૧૩. જામનગરના રાજા જામસાહેબ હતા. ૧૩.
૧૪. દાદા ખાચરે ગોપાળાનંદ સ્વામી જેવી યોગની શક્તિ દર્શાવી હતી. ૧૪.
૧૫. ગૃહત્યાગ કર્યા બાદ ઘનશ્યામ સહજાનંદ સ્વામી તરીકે ઓળખાયા. ૧૫.
૧૬. આપણે (BAPS) સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના અનુયાયી છે. ૧૬.
૧૭. ભગતજી મહારાજ શાસ્ત્રીજી મહારાજના ગુરુ બન્યા કારણ કે તેમણે સ્વામી અને નારાયણ, અક્ષર અને પુરુષોત્તમની ઉપાસના સમજાવી. ૧૭.
૧૮. શ્રીજી મહારાજે ક્યારેય પણ અનંત બ્રહ્માંડના જીવોની મુક્તિ માટે એક સાથે મનુષ્ય દેહ ધાર્યો નથી. ૧૮.
૧૯. કુસંગરૂપી ઝેર પોતાની અસર તરત જ દર્શાવે છે. ૧૯.
૨૦. પૂજામાં આપણે દક્ષિણ દિશા તરફ મુખ રાખીને બેસીએ છીએ. ૨૦.

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ૧ કે ૨ વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૨૦]

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી સાથે હોવા છતાં પણ વાઘા ખાચર ખુશ કેમ નહોતા ?

.....

.....

૨. સહજાનંદ સ્વામીએ પહેલું વરદાન કયું માંગ્યું ?

.....

.....

૩. સત્સંગીના પાયાનાં પાંચ વર્તમાન (પંચવ્રતો) કયા છે ?

.....

.....

૪. નિરાવરણ સ્થિતિ એટલે શું ?

.....

.....

૫. મહારાજ અને સ્વામીનું પૂજામાં સ્વાગત કરવા માટે કયો આહ્વાન મંત્ર બોલાય છે ?

.....

.....

પ્ર.૪ મુખપાઠ પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

[૧૦]

૧. વંદુ શ્રી હરિને સદા,

.....

.....

..... કલ્યાણદાતા તમે.

૨. સેવા તો પોતાની

.....

.....

..... અવગુણ લેવો.

૩. ગુરુબ્રહ્મા
.....
.....
..... ગુરુવે નમઃ

૪. નારાયણ સુખદાતા
.....
.....
..... કોટિ ગયા કાશી.

૫. રોજ સવારે પૂજામાં કરવાની પ્રાર્થના.
.....
.....
.....
.....

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં) [૧૦]

૧. સિંહને વશ કર્યો
૨. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થાની સ્થાપના
૩. હિંદુ એટલે ?

ટૂંકનોંધનું નામ :

.....

